

04 Eurooppalainen puolustusyhteistyö
Äänitteen kesto: 35 min

Litterointimerkinnot

P: Podcast-ääni
Harri: Harri Vänskä
Jukka: Jukka Heinänen

sa-	sana jää kesken
(sana)	epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

P: Kuuntelet Maanpuolustuskorkeakoulun Sotataidon ytimessä -podcastia. Jaksoissa sotataidon asiantuntijat keskustelevat ajankohtaisista yhteiskuntaan ja sen turvallisuuteen liittyvistä kysymyksistä.

HARRI: Tervetuloa kuulolle ja matkalle sotataidon ytimeen. Tänään puhumme eurooppalaisesta puolustusyhteistyöstä, minne se on menossa vai onko se jämähtänyt kenties poteroihinsa. Asiantuntijamme on tässä jaksossa everstiluutnantti Jukka Heinänen, strategian pääopettaja maanpuolustuskorkeakoulusta. Ja minun nimeni on Harri Vänskä. Sotilailla on tapana katsoa maailmaa uhkien kautta. Näinkö se menee?

JUKKA: No näinhän se perinteisesti menee, että se on sotilaiden luonnollinen lähestymistapa asioihin.

HARRI: Jos katsotaan tätä vanhaa Eurooppaa, niin uhkaako Eurooppaa jokin tai joku?

JUKKA: No kyllähän meillä voidaan katsoa, että meillä on niinkun useitakin, jos halutaan puhua nyt uhkakuvista, niin jos mietitään tapahtumia Georgiassa 2008 ja sitten Ukrainassa 2014, niin sieltä voidaan johtaa jo uhkakuvia, joihin Eurooppakin joutuu ottamaan kantaa.

HARRI: Eli vanha maailma on tavallaan tullut takaisin? Syvä rauhan tila kuitenkin kätkee pinnan alle poreilua, joka voi eskaloitua konflikteiksi?

JUKKA: Kyllä, kyllä näin voidaan katsoa, että nytkin tapahtumat, mitä voimme seurata Krimillä ja Itä-Ukrainassa, niin onhan se poikkeuksellista. Ei voida sanoa, että ollaan ihan syvässä rauhan ajassa. Ja toisaalta sitten, kun seurataan Etelä-Eurooppaa ja muistetaan 2015 pakolaiskriisi, se aiheuttaa myöskin tietynlaisen uhan Euroopalle, johon joudutaan miettimään vastauksia ja eri maat ajattelevat asioista hyvinkin eri tavalla.

HARRI: Nämä pakolaiset tuntuvat olevan tässä tämän päivän eurooppalaisessa puolustuskeskustelussa tai turvallisuuskeskustelussa jotenkin nousseet päärooliin?

JUKKA: No se on varmasti johtuu siitä, että se on tietysti tällainen humanitäärinen kriisi, mutta se herättää ihmisiä myöskin ja tavallisia ihmisiä niin kuin he huomaavat tällaiset asiat varmasti enemmän, kun sitten tällaiset pinnan alla olevat sotilaalliset uhkat ehkä, jotka eivät sillä tavalla pitkittyessään ehkä jaksaa enää kiinnostaa, mutta pakolaiset totta kai se kiinnostaa kaikkia. Ja se, millä tavalla heitä nyt käytetään niin kuin Eurooppaa vastaa, niin onhan se sekin poikkeuksellista.

HARRI: Ovatko sotilaat omissa skenaarioissaan voineet tähän jollakin tavalla valmistautua?

JUKKA: No onhan tästä ollut puhetta 2015 alkaen, että tällainen mahdollisuus on. Mehän koimme sen Suomessakin jo, että pakolaisia tuotiin rajalle ja siitä yli hakemaan turvapaikkaa, niin kyllä se jollain tavalla on myöskin otettu huomioon, vaikkei se meillä varsinaisesti meidän tehtävämme on ensisijaisesti olekaan.

HARRI: Miten tähän teemaan voi liittää eurooppalaisen sotilaallisen yhteistyön?

JUKKA: Nyt tarkoitat nimenomaan pakolaisia vai ylipäänsä näihin uhkamalleihin?

HARRI: Näihin uhkamalleihin ja tähän ajankohtaiseen pakolaistilanteeseen ehkä kiinniottona.

JUKKA: No sen vois ajatella vaikka niin, että meillä on kuitenkin Euroopassa tärkein turvallisuusyhteistyö NATO, joka muodostuu tietysti omista jäsenmaistaan ja nyt nämä jäsenmaat, joihin tämä esimerkiksi pakolaiskriisi kohdistuu, niin he tuovat sen NATOn päätöksentekoon poliittisella tasolla ja sitä kautta se jossain vaiheessa sitten valuu tai on valunut myöskin sotilaalliselle tasolle. Nythän sotilaat tekevät jo yhteistyötä Euroopan ulkorajoilla. Tässäkin meneillään olevassa pakolaiskriisissä. Mutta täytyy muistaa myöskin, että EU on myöskin tässä mukana ja EU:n laajentuva yhteistyö puolustuslalla, niin jossain vaiheessa varmasti, niin tämä pakolaiskriisikin sitten siirtyy sinne EU:n päätöksentekoon, mutta ennen kaikkea niin, jos palataan niihin sotilaallisiin uhkakuviin, niin sitä yhteistyötä tehdään. Uusia suorituskykyjä rakennetaan tulevia uhkia varten, että jos miettii että 90-luvulla, 2000-luvun alussa niin elettiin todella erilaista aikaa kuin nyt. Ei nähty samanlaisia sotilaallisia uhkakuvia tai jos nähtiin, niin ne oli jossain muualla kuin Euroopan mantereella. Ja

kaikki tai ei kaikki, mutta erittäin moni maa muutti armeijansa vastaamaan tätä uhkakuva. Isot, laajat armeijat ajettiin alas ja toisaalta sitten tuotiin tällaisia siirreltäviä ja muualla taistelemaan kykeneviä joukkoja. Ja nyt sitten 2008–2014 tapahtumien jälkeen todettiin, että hemmetti meidänhän pitää nyt oikeasti pystyä puolustamaan Eurooppaa samalla tavalla kuin silloin kylmän sodan aikana, niin joudutaan rakentamaan uusia. Ne joukot ja ne suorituskyvyt, joista luovuttiin, niin ne joudutaan rakentamaan kokonaan uudestaan.

HARRI: Rakennetaanko ne kansallisissa organisaatioissa vai ylikansallisissa?

JUKKA: Varmasti riippuen maasta, mut sanoisin, että molemmissa. Et jokainen maa varmasti vastaa siitä omasta armeijastaan, mutta myöskin sitten yhä enenevässä määrin, koska se on kallista ja halutaan yhteensopivuutta ja yhteistyötä kehittää, niin NATOssa, EU:ssa ja EU:n yhteistyössä tai sitten kahdenvälisesti tai monenvälisesti rakennetaan ja ostetaan tätä suorituskykyä, miten se kulloinkin aina parhaaksi nähdä.

HARRI: Voiko tämän ison asian tai jopa ongelman asettaa kysymykseksi sillä tavalla, että onko NATO Euroopan turva vai pitäisikö Euroopalla olla vielä joku turva sen lisäksi?

JUKKA: No tää on varmaan semmonen avainkysymys, mitä moni pohtii, eikä vähiten varmasti NATO tai EU itse. Et olemme huomanneet ja on voitu seurata sitä, että NATOn päätöksenteko on aavistuksen riitaista. On todettu, että NATolla tulisi olla nopeampi kyky, NATolla tulisi olla isommat joukot. Niin kuin äsken juuri sanoin, että niitä on jouduttu rakentamaan uudestaan ihan tavallaan uudenlaista uhkakuva vastaan, niin on huomattu, että myös EU:n tarvitsee niinkun rakentaa omaa puolustustaan.

HARRI: Tarkoitatko sä tällä sotilaallista voimaa?

JUKKA: Kyllä sotilaallista voimaa ja myöskin uudenlaista teknologiaa. Meillä on EU:ssa esimerkiksi pysyvä rakenteellinen yhteistyö, jossa nyt taitaa olla neljäs aalto jo menossa näillä projekteilla, niin siinä monikansallisesti EU-maat keskenään ovat sopineet projekteista ja suorituskyvyistä, joita lähdetään rakentamaan jopa yhdessä teollisuuden kanssa. Ja tämä on niinku esimerkki siitä EU:ssa tapahtuvasta puolustusyhteistyöstä. Sen lisäksi siel on tietysti näitä erilaisia rahastoja, jolla sitten pystytään rahoittamaan tällaisia kehitys- ja innovaatiokulkuja, jotka yhteisesti sovitaan. Mutta se ei ole enää pelkästään niin kuin kaikki tapahdu NATOssa. Ja tähän varmasti niinkun liittyy se, että Yhdysvaltojen läsnäolo ainakin retoriikassa, niin on siirtymässä tai että Yhdysvaltojen vaikutus on siirtymässä Euroopasta pois esimerkiksi Aasiaan, jossa he vastaavat sitten heidän uhkamalleihinsa Kiinaan ja niin edespäin.

HARRI: Ehkä tähän sopii vähän sivuta sitä NATOn tulevaa roolia. NATO tänä päivänä pohtii uutta strategiaansa. Mitä arvelet, tuleeko se olemaan yhtä Eurooppa keskeinen, kun tähän mennessä?

JUKKA: Jos nyt lähtee ihan niin kuin omalta kannalta tätä asiaa miettimään, niin uskoisin, että se tulee säilymään Eurooppa keskeisenä, mutta siihen varmasti tulee Yhdysvaltojen vaikutuksesta jonkinlaisia painotuksia sitten Kiinaa kohti tai muuten. Mut et miten se sitten ilmenee käytännössä, niin en lähde sillä nyt spekulimaan, että uskoisin, että tulevissa podcasteissa tähänkin päästään sitten paremmin käsiksi.

HARRI: Euroopassa Venäjä on suuri teema ja Venäjän uhka nähdään eri jäsenmaissa eri tavalla, miten tämä säteilee tähän eurooppalaiseen turvallisuuskäsitykseen ja tuntumaan?

JUKKA: Vois lähteä ylipäänsä siitä, että karkeasti ottaen Eurooppa jakautuu pohjoiseteläsuunnassa kahtia. Pohjoisessa ja koillisessa koetaan se Venäjän uhka paljon konkreettisemmin, kun sit esimerkiksi Välimeren maat, jotka kokevat nimenomaan pakolaiset ja ne pakolaisvirrat suuremmaksi uhkaksi heidän, ei voi sanoa olemassaololleen, mutta niin kuin heidän mailleen. Ja tämä Venäjän läsnäolo ja uhka, niin kyllähän se tietyllä tavalla on todellinen varmasti niinkun varsinkin Itä-Euroopan maille, Baltian maille, jotka niinkun elävät niin kuin Venäjä naapurinaan, miksei tietysti Suomikin, mutta se on hieman eri asia, niin kyllä se on niinku konkreettinen ja se on kyllä semmonen niin kuin ajuri, joka vie nimenomaan tääl pohjoisessa, niin puolustusyhteistyötä myöskin eteenpäin.

HARRI: Millä tavalla tämä Venäjän rooli näyttäytyy muuten kuin sotilaallisella, perinteisellä sotilaallisella tavalla vaikuttaa Euroopan tilanteeseen?

JUKKA: No kyllähän se vaikuttaa tietysti, jos lähtee, ei oo ihan minun eri erityisalaani, mut jos lähtee miettimään taloudellisia sitoumuksia, pakotteita, joita molemmin puolin on asetettu, niin kyllähän se on semmoinen poliittinen jännite, joka siinä ja miksei kaupallinenkin jännite, joka siinä koko ajan vaikuttaa. Eri maat, heillä on erilaiset intressit. Puhutaan kaasun siirrosta tai muuten, niin suuret maat kuten joku Saksa on paljon riippuvaisempi maakaasusta ja Venäjän maakaasusta, kun joku muu maa ja sitä kautta, niin he suhtautuvat sitten hieman eri tavalla Venäjään kokonaisuutena, kun sitten taas esimerkiksi vaikka Baltian maat.

HARRI: Millä tavalla näet Euroopan unionin Lissabonin sopimuksen merkityksen?

JUKKA: Tähän on myöskin tällainen jatkuva keskustelun aihe, mitä Suomikin on pitänyt erittäin voimakkaasti esillä, että solidaarisuus ja yhteisvastuulausekkeet nehan ovat velvoittavia, mutta ne on jääneet toistaseks osittain kuolleeksi kirjaimiksi. Tosin kyllähän Suomikin Ranska pyytäessä apua, niin antoi apua terrorismi-iskuihin liittyen ja yhtenä seurauksena siitä, niin Suomi on kuitenkin nyt sitten Libanonissa Ranskan rinnalla osana Ranskan osastoa.

HARRI: Eli se nyt ei ole ihan kuollut kirjain, mutta ei nyt ihan parhaassa hapessa?

JUKKA: Ei sitä voi verrata millään tasolla kyllä vielä niin kuin NATOn tuota viidenteen artiklaan esimerkiksi, että moni on sitä mieltä, että se tekstillisesti on jopa sitovampi kuin artikla viisi ja jotkut taas on sitä mieltä, että se ei näin ole, et kyl täs niinku semmosta jatkuvaa debatointia tässäkin on.

HARRI: Pitäisikö Euroopalla olla omat joukot, sotilaalliset joukot?

JUKKA: Tämä on vaikea kysymys.

HARRI: Se on varmaan sitä. [naurahtaa].

JUKKA: [naurahtaa]. Suurin osa EU-maista niin on kuitenkin uskonut puolustuksensa NATOLle. Ja heidän joukkonsa on sidottu NATOon. Ja nyt jos lähdetään tätä asetelmaa muuttamaan, niin kyllähän siitä varmasti niinku [naurahtaa] NATOn sisälläkin sanomista tulisi. Tietysti voidaan ajatella, että ne joukot kaksoishatutettaisiin, että samat joukot olisivat EU:lla ja NATOLla käytössä, mutta en usko, että tällaiseen mennään. Toinen sitten ajatus tähän, meillähän on taistelujoukko EU:ssa ollut jo pitkään ja päivystysvuorot jaetaan. Nyt viimeisinä vuosina, niin siinä on ollut haasteita saada jopa nämä päivystysvuorot täyteen. Ja on se tietyllä tavalla vähän surullista, että niitä joukkoja ei ole kertaakaan käytetty, vaikka koko ajan valmiudessa ollaan ja varmasti ois ollu kriisejä, mutta tämä on sitä demokratiaa ja demokraattista päätöksentekoa, että onko niin, että jäsenmaat eivät sitä ole halunneet vai mikä sitten mahtaa olla syynä. Toisaalta Saksa teki nyt uudesta EU:n joukosta aloitteen, niin erittäin mielenkiintoista nähdä, että mitä tässä nyt oikeasti sitten pidemmällä tähtäimellä niin saavutetaan ja mitä oikeasti halutaan.

HARRI: Mihin noita eurooppalaisia joukkoja voisi käyttää?

JUKKA: Taisteluosastojahan on perinteisesti ajateltu, että niitä voisi käyttää lähestulkoon missä vaan ja EU varmasti lähtee nyt siitä, että niitä käytettäisiin EU:n alueella nopeasti tavallaan alueellisen puolustuksen aloittamiseen. Tällaisia aloitteitahan on muitakin, jos miettii niinku NATOn kehysvaltioyhteistyötä, joka käynnistyi 2014, niin Iso-Britannia ilmoitti silloin, että heidän jo silloin olemassa ollut yhteistyö Joint Expeditionary Force, jossa muistaakseni, no en enää ota kantaa, että kuinka monta maata niitä silloin oli, mutta he luovuttivat sen yhdeksi NATO:n tämmöseks nopean toiminnan reagointijoukoksi, joka sittemmin on muuttunut myöskin Euroopan alueelliseksi puolustuselementiksi, joka olis mahdollista käyttää nopeammin. Tässä yhteistyössä Suomikin on mukana. Ja toisaalta niin sitten Saksa perusti Framework Nations Concept -konseptinsa, johon Suomi liittyi myöskin 2017, jos en väärin muista ja tässä tarkoituksena on oikeastaan kaksi merkittävää tekijää: rakentaa NATOLle, muodostaa niin kuin isoja joukkokokonaisuuksia, tässä Suomi ei luonnollisestikaan ole mukana, mutta sitten siellä ruvettiin rakentamaan myöskin

suorituskykyjä, joista todettiin, että puutetta ja tarvetta on. Ja sekin on kehittynyt sillä tavalla, että EU:n pysyvän rakenteen yhteistyö on linkittynyt tähän FNC:ssä tapahtuvaan suorituskykyä ja rakentamiseen. Eli vaikka se oli alun perin puhtaasti NATOn tällainen aloite, niin se on nyt liudentunut EU:n suuntaan ja myöskin ei-NATO-maita on tässä yhteistyössä niin mukana muun muassa Itävalta, Ruotsi, Suomi. Ja toiminta on ilmeisesti niin tehokasta, koska se edelleen jatkuu.

HARRI: Onko eurooppalainen puolustusteollinen yhteistyö pidemmällä, kun tämä niin sanottu vanhan sotilaallinen?

JUKKA: Mä luulen, että se on paljon verkottuneempaa, mutta siinä on sitten taas tulee erittäin voimakkaat kansalliset intressit vastaan, että siinä voi sanoa, että NATOssa tehdään yhteistyötä, mut kyllä se on kansalliset työpaikat, kansallinen niinkun osaaminen ja sen ylläpito, niin ne nousee hyvin nopeasti pintaan, kun puhutaan teollisella puolella tästä asiasta, et kukaan ei halua antaa omistaa. Tosin onhan meillä esimerkkejä eurooppalaisesta puolustusyhteistyöstä, ei anteeks teollisuusyhteistyöstä niinkun hävittäjien, helikoptereiden ja sitten lukuisia kahdenvälisiä niinku projekteja, jotka on saatu maaliin, ehkä vähän myöhässä, ehkä vähän kalliimmalla, mutta se on monikansallisesti noin karrikoiden sanottuna, niin vasen siipi rakennetaan jossain maassa ja oikea siipi toisessa maassa ja kolmas maa rakentaa rungon ja neljäs maa pistää ne kaikki yhteen. Enkä edes ihan hirveesti liioittele tässä näin, että jokainen haluaa oman osansa siitä, koska se on kansallisesti... Siin puhutaan erittäin isoista rahoista, puhutaan työpaikoista, niin kukapa maa ei haluaisi tällaista niin kuin pääomaa itselleen niin sanotusti.

HARRI: Tästähän oli ihan konkreettinen esimerkki syksyn aikana, kun Australia tilasi ydinsukellusveneitä ja siinä oli Ranska ja britit tuota eurooppalaisena osapuolina ja se hiersi sitten brittien ja Ranskan pelejä, koska tässä tuli sitten Yhdysvaltain kautta aikamoinen kupru.

JUKKA: No kyllä, siitä puhuttiin kymmenistä miljardeista tulevien kahden-kolmenkymmenen vuoden aikana, niin olihan se vähän tai ainakin se näytti rumalle. En tiedä, kuinka yllätyksenä se oikeasti sitten tuli osapuolille tämä päätös. Ainakin sellainen kuva haluttiin antaa, että tämä tuli niinku aivan niin kuin puun takaa, mutta kyllä minäkin olisin vihainen.

HARRI: Puhutaanpa vielä näistä eurooppalaisista merkittävistä suurista valtioista, joitten mielipiteiden takana on tämä puolustusyhteistyön tulevaisuus ja suunta. Jos me katsotaan vaikkapa Britanniaa, se on nyt irronnut Euroopan unionista, etsii uutta suuntaa itsenäisesti, on NATOssa kyllä, sillä on ydinase, vahva ase. Sitten me nähdään Saksa, joka on tässä poliittisesti lähtemässä uuteen tulevaisuuteen, Merkelin aika on päättymässä ja uusi koalitio siirtyy Merkelin tuota hallinnon jälkeen ottamaan vastuun Saksan tulevaisuudesta. Ja sen jälkeen, kun Britannia lähti pois Euroopan unionista, Ranska on nähnyt mielellään itselleen suurempaa roolia, kun aikasemmin Euroopan kehityksessä ja se näkyy varmaan myöskin sotilaallisella

puolella. Millä tavalla sinä näet tämän kehikon vaikuttavan tähän puolustusyhteistyön tulevaisuuteen?

JUKKA: No jos katotaan Britanniaa, niin Britanniahan on nyt jo ilmoittanut, että he ovat täysin sitoutuneita Euroopan puolustukseen, tietysti NATO-jäsenyys jo tuo sen, mutta myöskin kansallisesti niinku puhuin tästä JEF-yhteistyöstä, siinä on kymmenen Itämeren kautta Pohjois-Atlantin valtiota mukana ja he voimakkaasti ajavat tän JEF:n kehitystä, niin että se hyödyttää nimenomaan Euroopan puolustusta. Britannian laki on tietysti oma historiallinen, voisko sitä nyt sanoa taakaksi, ja toisaalta tämä heidän commonwealthinsa ja yhteistyö, mitä he tekevät englanninkielisissä maissa, niin se näkyy siellä. Britanniaakin tarvitsee edelleen muun muassa erittäin vahvan laivaston, jolla he pystyvät saarivaltiona operoimaan sitten periaatteessa koko maapallon alueella, vaikkakin painopiste olisi Euroopassa. Ja toisaalta, tai täytyy aina muistaa, he ovat erittäin hyviä ystäviä perinteisesti Yhdysvaltojen kanssa yhteistyö on erittäin laajaa ja ei vähäisimpänä, niin Britannia on kuitenkin ydinasevalta, joka on ilmoittanut jopa kasvattavansa ydinasearsenaaliaan nyt tässä viimeisimmässä selonteossa. Ranska on perinteisesti ollut Saksan kanssa erityisesti nyt Merkelin aikana ollut, niin tehty vaikka pikkasen hiertänyt, voi olla vähän kiviä kengässä, mut ovat tehneet Saksan kanssa kuitenkin merkittävää yhteistyötä. Toisaalta heillä taas on sitten erittäin suuret intressit Afrikassa erityisesti, jos miettii Sahelin aluetta Malia ja sitä aluetta, niin kyllähän Ranska haluaa kumppaneitaan heidän avukseen sinne Afrikkaan.

HARRI: Eli Siellä on se siirtomaahistoria?

JUKKA: No siirtomaahistoria kyllä, joka edelleen vaikuttaa ja sitoo heidän ajattelua ja resurssejaan, mutta tietysti nehan ovat ystävällismielisiä maita Ranskalle ja haluavat auttaa heitä. Saksa taas omalla painolastillaan on... voi sanoa, että on tämmönen... suhtautuu erittäin solidaarisesti ja vähiten niin kuin tällä tavalla niin kuin vähiten hyökkäyksellisesti haluavat kantaa vastuuta, mutta he eivät ole tottuneet, he eivät osaa sitä sen historiallisen painolastinsa takia, he eivät halua olla se johtovaltio, joka ottaisi tällaista suurempaa roolia. He ovat kyllä mukana niin kuin nähdään ympäri maailmaa erilaisissa kriiseissä, sotilaallisissa kriiseissä, humanitaarisissa kriiseissä he ovat erittäin isolla panoksella siellä auttamassa, mutta se, että he lähtisi ottamaan sitten esimerkiksi niin kuin -

HARRI: Vetovastuuta?

JUKKA: - vetovastuuta, mitä voisi olettaa heidän kun... He ovat kuitenkin Euroopan suurin talous, niin ihmiset vähän niin kuin olettavat ja muut maat odottavat, että Saksa ottaisi sitä vastuuta, koska heillä on siihen varaa myöskin ja heillä on ihmisiä, mutta se on niinkun... se on Saksalle vaikeeta.

HARRI: Eihän Saksan puolustusbudjettikaan eurooppalaisessa vertailussa millään tavalla kärkeen nouse?

JUKKA: No en osaa sanoa nyt niinku tästä ulkomuistista, mihin kohtaan se on, mutta on se kuitenkin neljä yli 40 miljardia muistaakseni, niin kyllä sillä luulisi jo että saisi jotain aikaiseksikin.

HARRI: Jos ajatellaan, että äsken puhuttuja tuota näkymiä ja historian tosiasioita, mitä veikkaat Saksassa tapahtuvan tämän jälkeen? Vieläkö Saksa pitäytyy tähän vaatimattomaan rooliinsa tulevaisuudessa?

JUKKA: No jos minun pitäisi veikata, niin mä olisin niinkun enemmän valmis uskomaan sitä, että Saksa pitäytyy tässä nykyisessä roolissaan, et he eivät tule ottamaan ainakaan niinku tämmöstä aggressiivista eurooppalaista maailmanpoliisin roolia itselleen. He jatkavat sitoumuksensa täyttämistä, mutta mä uskon, että se tuota... He voivat ehkä taloudellisesti ottaa jotenkin tässä niinku tavallaan vetovastuuta tästä esimerkiksi suorituskykyjen kehittämisessä tai jos jossain muussa, mutta mun on vaikea nähdä, että he niin kuin mihinkään radikaaliin tässä vaikka siellä nyt johto vaihtuukin ja niin... Se on vaan saksalainen mielenlaatu, joka estää sen sellaisen sotilaallisen aggressiivisen ajattelun, että kyl he on enemmän tämmösiä niin kuin rauhaa rakentavia ja yhteistyöhalukkaita kuin että ne ottais niinku tämmöstä vetovastuuta.

HARRI: Ja tämä ilmeisesti passaa Pariisille aika hyvin?

JUKKA: Mä luulen kanssa, että Ranskasta voisin kuvitella, että he haluaisivat ottaa roolia. Tosin Ranskallakin on ehkä aistittavissa vähän sitä, että ne heidän intressinsä on oikeasti enemmän siellä Afrikassa kuin sitten Euroopassa. Et heillä on kuitenkin kohtuullisen hyvät välit ollu aina Venäjän kanssa... ja semmosta vastakkainasettelua samanlaista kuin esimerkiksi Britannialla on tällä hetkellä todella tulehtuneet välit näiden hermomyrkkysiskujen ja sukellusveneillä painostamisen Lontoon edustalla, niin se on paljon... retoriikka on paljon kovempaa, kun Ranskalla merkiksi Venäjää kohtaan.

HARRI: Onko niin että Ranska siellä entisessä siirtomaa-Afrikassaan kohtaa Kiinan, joka on niin kuin aik paljon ollut halukas lisäämään omaa vaikutusvaltaansa Afrikassa?

JUKKA: Luulen, että Afrikassa niin jokainen törmää Kiinaan tänä päivänä, että Kiina panostaa taloudellisesti erittäin voimakkaasti niin kuin eri valtioihin, antavat, tekevät investointeja, lainaavat rahaa, rakentavat infrastruktuuria ja sitä kautta keräävät sitä vaikutusvaltaansa. Ei siellä kiinalaisia sotilaita juurikaan ole, kun toisin sit taas Venäjä, joka sit taas siellä on venäläisiä sotilaita tai palkkasotilaita auttamassa, kilpailemassa esimerkiksi EU-projektien kanssa tai EU:n sotilaskoulutus tai näiden EU:n koulutusoperaatioiden rinnalla ja tavallaan niin kuin kilpailemassa niin kuin niistä ihmisistä ja koulutettavista ja sitä kautta niin kuin pystyvät sitten kasvattamaan omaa vaikutusvaltaansa. Et kyl tää tämmönen tavallaan niinku tossa

alussa todettiin, että pinnan alla poreilee, niin kyl se tapahtuu joka puolella tällä hetkellä.

HARRI: Jos ajatellaan sitä puolustusta ja Euroopan vakaana pitämistä, niin miten kyberoperaatiot, jotka tulee kenties niin kuin muualta kuin Euroopan mantereelta, pitäisikö Euroopan jollakin tavalla yhdessä kyetä torjumaan niitä?

JUKKA: No tää ois varmaan semmonen erittäin hyvä avaus ja tämmöstä yhteistyötä tietysti jonkin verran tehdään. En ole mikään spesialisti, mutta se mitä pystyy julkisuudesta seuraamaan, niin kyllä tällaista yhteistyötä tehdäänkin ja on syytäkin. Tää on yksi niitä niin sanottuja uusia domaineja, joissa niin kuin yhteistyö on varmasti kannattavaa. Toinen on sitten niinku vastaaminen info-operaatioihin ja väärän tiedon levittämiseen internetissä, joka saattaa olla valtioidenkin ohjaamaa toimintaa. Ja kolmas on tietysti avaruus sitten, joka on perinteisesti ollut, jos miettii niinku kylmän sodan aikaa, niin oli niinku kaksi, jotka siihen pystyivät. Yhdysvallat ja Neuvostoliitto sen jälkeen Kiinakin on tullut sinne, Eurooppa, ja nyt kuka tahansa toimija pystyy sen yhteistyön kautta lähettämään minisatelliitteja tai muuta tuonne maata kiertävälle radalle, niin... Oli se sitten tarkoitus hyvä tai huono, mutta se on täysin mahdollista ja se ei ole mitenkään niin kuin mitään poikkeuksellista, niin näissä on mun mielestä kaikissa mahdollista niin kuin Euroopan tehdä yhteistyötä ja on syytä tehdä.

HARRI: Millä tavalla sinä näet sotilaana ja strategian pääopettajana Maanpuolustuskorkeakoulussa Suomen intressin tässä eurooppalaisessa puolustusyhteistyössä?

JUKKA: Suomi on kuitenkin pieni maa ja kyllä mä näen ainakin erittäin kannatettavana kansainvälisen yhteistyön. Se mitä nyt tehdään, en tiedä... erilaisia aloitteitahan on varmasti niin kuin pilvin pimein. Mun mielestä varmasti nyt 2017 jälkeen on valittu tämä tie ja mun mielestä se on hyvä, et me katsotaan nyt se loppuun, että mitä me voimme hyötyä siitä. Suomella on aina välillä semmonen asenne, että me annamme vaan niin kuin osaamistamme ja muuten... Kyllä me voidaan nyt katsoa myöskin, että mitä meillä on saavutettavaa ja pitää katsoa, mitä meillä on saavutettavaa tästä yhteistyöstä. Ehdottomasti niin tätä yhteistyötä kannattaa jatkaa.

HARRI: Onko Suomelle päänsärky se, että kansainvälisissä organisaatioissa tänä päivänä on aika paljon eripuraa, riitaisuuttakin jollakin tavalla, kansainväliset ylikansalliset yhteistyömuodot ne on entistä vaikeammin hallittavissa ja eteenpäin vietävissä?

JUKKA: No kyllä se päätöksenteko niin kuin, jos se on eripuraista niin totta kai se vaikeuttaa yhteistyötä tai jos ei se vaikeuta niin se ainakin hidastaa sitä sitten, mutta nyt jos miettii niinku puhuttiin tästä JEF:stä ja FNC:stä ja... Vielä ei itseasiassa edes päästy vielä Ranskan interventioaloitteen, eurooppalaisen interventioaloitteeseen,

jota muuten leikkisästi kutsuttiin interventiojoukoksi silloin, ku tää lanseerattiin Suomen lehdistössä ja se on jäänyt elämään. Sillä ei ole joukkoja tällä aloitteella, vaan se on puhtaasti niinku tämmönen päätöksentekoon ja muuhun tai päätöksentekokulttuuriin ja nopeuden kehittämiseen tarkoitett aloite, jolla pystytään tukemaan kaikkia YK-joukkoja, NATO:n joukkoja ja muita olemassa olevia joukkoja. Sillä ei ole edes joukkoja, mutta jos miettii näitäkin kolmea aloitetta, niin siihen on valittu maat, jotka kykenevät toimimaan yhdessä, joilla on mahdollisimman vähän niin kuin skismaa keskenään, jolloin päätöksenteko on nopeaa, se on sujuvaa ja pystytään reagoimaan nopeammin kuin esimerkiksi NATO, joka edellyttää sen yksinäisen päätöksenteon. Ja kyllähän me se tiedetään, että aikamoisia ristiriitoja senkin järjestön sisällä on, mutta vuosikymmenet se on niistä selvinnyt.

HARRI: Eli tämmönen Ranskan aloitteen kaltainen tulevaisuuskuva voi olla ihan realistinen?

JUKKA: Niin kyllä tai miksei Britannian JEF:kin. Halutaan että joukot ovat yhteensopivia ja joukot harjoittelee keskenään, pystytään auttamaan toisiamme mahdollisesti. Totta kai siitä pitää tehdä erilliset päätökset aina, mutta et semmonen teoriassa semmoinen kyky on olemassa ja mun mielestä semmosta kannattaa niin kuin Suomenkin ylläpitää, et ei meidän tarvitse sulkea porttejamme mihinkään suuntaan.

HARRI: Ja näihin ajatuksiin on hyvä päättää tämä jaksomme. Kiitoksia everstiluutnantti Jukka Heinänen.